

PINGPONG OP TWEE WIELEN

Pingpong op twee wielen

wielerverhalen uit ons leven gegrepen

Stefaan Van Laere en Robert Janssens

©2024 Stefaan Van Laere en Robert Janssens

Uitgeverij Partizaan

ISBN 9789464076943

STEFAN VAN LAERE & ROBERT JANSSENS

PINGPONG OP TWEE WIELEN
Wielerverhalen uit ons leven gegrepen

UITTGEVERIJ PARTIZAAN

www.partizaan.be

Ten geleide

Beste lezer,

Welkom bij Pingpong op twee wielen, een boek dat je meeneemt op een rit vol wielerverhalen die niet alleen de liefde voor de wielersport weerspiegelen, maar ook een inkijk geven in onze persoonlijke levens. In deze literaire pingpongwedstrijd, waarin we elkaar afwisselend prikkelen en uitdagen met verhalen en herinneringen, gaan we dieper dan alleen de spanning van de koers. We nemen je mee langs momenten die ons hebben gevormd – momenten van vreugde, verlies, vastberadenheid, en soms pure nostalgie.

Deze verhalen zijn een ontmoeting tussen meerdere generaties, elk met hun eigen kijk op de koers en de wereld daarachter. Waar de een je meesleept in het peloton, laat de ander zien hoe de koers een invloed heeft die veel verder reikt dan de finishlijn. Je zult ons leren kennen door onze wielervaringen en de persoonlijke inzichten die zich daarin verweven hebben.

Met elk verhaal laten we je een beetje in ons hart kijken en delen we hoe de koers onze levens mee heeft gevormd. We hopen dat je niet alleen de passie voor de sport voelt, maar ook de menselijkheid die in onze herinneringen verweven zit – die kwetsbare, oprechte kant die uitnodigt om mee te voelen

waarom de wielersport zo'n onlosmakelijk deel van ons is geworden. We wensen je veel leesplezier en hopen dat je met ons mee fietst, langs herinneringen, anekdotes en de kronkelwegen van het leven zelf.

Sportieve groet,

Stefaan Van Laere & Robert Janssens

Genetisch besmet

We zijn allemaal kinderen van onze tijd. De periode en de plaats waar we geboren zijn bepalen, of we dat nu willen of niet, voor een groot deel ons latere leven. Terugblikkend op mijn eigen jeugd is de rode draad door mijn herinneringen een gevoel van warmte en geborgenheid waarbij het wielrennen nooit veraf was. Ik kan zelfs stellen dat ik van in de moederschoot al genetisch besmet was met de microbe van de koers en dit zowel langs moeders- als vaderszijde.

Dit vergt een woordje uitleg en enig inzicht in mijn stamboom.

Ik groeide op in het landelijke Laarne in Oost-Vlaanderen. Mijn vader Marcel heeft heel zijn rijk gevulde leven van 89 jaar gewoond in het ouderlijk huis, op het laatste jaar van zijn bestaan na dat hij als zwaar dementerende in een beveiligde zorginstelling doorbracht.

Vader was een wielerliefhebber in hart en nieren. Geboren in het jaar 1926 verloor hij in de oorlogsjaren zijn moeder en werd hij als enig kind verder opgevoed door zijn tante. Hij wist later met gloed te vertellen hoe hij in mei 1940 het terugtrekkende Belgische leger halsoverkop zag vluchten, even later gevolgd door de gedisciplineerde Duitse soldaten die als een pletwals op hun genadeloze veroveringstocht door de

straten paradeerden. Ook zijn verhalen over de bombardementen door zowel de geallieerden als de Duitsers zijn voor goed in mijn geheugen gegrift.

Zo zag mijn vader meermaals de dodelijk gewapende Amerikaanse en Canadese bommenwerpers vanuit de tuin in Laarne passeren. Op zaterdagmiddag 11 september 1943 voerden de Amerikanen een bombardement op Merelbekstation uit met 111 doden in Merelbeke, Ledeborg, Gentbrugge en Melle, en op paasmaandag 10 april 1944 lieten 118 Canadese vliegtuigen opnieuw 1662 bommen op Merelbeke vallen met als resultaat 428 slachtoffers, het op één na dodelijkste bombardement uit onze geschiedenis. Een maand later dropten de Amerikanen nog eens een lading bommen op doelwitten in Merelbeke met 48 doden.

En dan waren er nog die gehate V1- en V2-bommen van de Duitsers die ze vanaf juli 1944 boven ons land dropten in een poging om het tij te keren. “Bij het overvliegen maakten ze een ‘fluitend’ geluid, wat voor een panische angst zorgde”, aldus mijn vader. “Maar je moest je pas echt zorgen maken wanneer het gefluit stopte, want dat betekende dat de bommen gingen landen.” Dat gebeurde op 24 december 1944 in Kalken, randgemeente van Laarne. Twee jongens lieten het leven bij de inslag van een V1. Roger Hoogewys, leeftijdgenoot en vage bekende van mijn vader (toen 13) en de achtjarige Adolf Ver-eecken kwamen terug met hun slee van de bevroren meersvlakte toen de bom vlakbij ontplofte.

In die onnoemlijke zware oorlogsjaren was sport voor tiener Marcel een uitlaatklep. Zelf deed hij aan atletiek en behaalde als jonge snaak behoorlijke uitslagen in zowel straatwedstrijden als het veldlopen. Maar zijn echte passie lag toch bij het wielrennen. Zij het als passief liefhebber. Op een aftands fietsje dat hij als handige Harry zelf telkens weer wist op te lappen, reed hij naar de wielervedstrijden in de buurt om er de helden van die tijd aan te moedigen.

Op 21 maart 1940, anderhalve maand voor het Duitse leger ons land binnenviel, zag hij in het naburige Wetteren hoe lokale held Achiel Buysse zijn eerste van drie overwinningen in de Ronde van Vlaanderen behaalde voor Georges Christiaens en 'IJzeren' Briek Schotte. De lange en rechte Jan Broeckaertlaan langs de sporen aan het station in Wetteren was een gedroomde locatie voor de aankomst van deze succesvolle klasieker, die een massa volk lokte.

In de oorlogsjaren was de koers voor velen een uitlaatklep om even de zorgen van alledag te vergeten. Dit werd geduld en zelfs aangemoedigd door de Duitse bezetter, die aan de organisator van de Ronde van Vlaanderen, Karel Van Wijnendaele, de toestemming gaf om zijn koers verder te organiseren. Diplomaat Van Wijnendaele wist te bekomen dat zijn wedstrijd op de kalender bleef door gebruik te maken van de zogenaamde 'Ruhe- und Ordnungspolitik' van de Duitsers. Dit hield in dat het gewone leven zoveel mogelijk moest verder gaan en sport en ontspanning maakten daar deel van uit.

Dit zou voor Van Wijnendaele na de oorlog nog een staartje krijgen. Hij werd verdacht van collaboratie met de Duitsers. Het voortbestaan van de Ronde kwam in het geding en hij kon het onheil pas op het nippertje afwenden door getuigen die op erewoord verklaarden dat hij had geholpen bij de vlucht van gestrande Engelse piloten. Een brief van veldmaarschalk Bernard Montgomery waarin hij Van Wijnendaele voor deze actie dankte, zou uiteindelijk het vel van Karel én de Ronde redden.

De eerste oorlogseditie van de Ronde van Vlaanderen op 4 mei 1941 eindigde – voorlopig voor het laatst – opnieuw in Wetteren en andermaal was mijn vader een bevoorrechte getuige. Deze uitgave was met een parcours van 198 km meteen de kortste uit de geschiedenis. Omdat hij het verbod kreeg de kust aan te doen en de grote wegen te gebruiken, want die moesten vrij blijven voor de Duitsers, zocht organisator Van Wijnendaele dan maar kleinere landweggetjes op en veranderde zo voorgoed het karakter van de Ronde van Vlaanderen. Er kwamen geen buitenlandse renners aan de start en het peloton bleef beperkt tot een zestigtal coureurs. De renners lieten het alvast niet aan hun hart komen. Voor hen was koersen in oorlogsjaren letterlijk een kwestie van overleven en ze maakten er een harde wedstrijd van.

Ik hoorde het verhaal van de Ronde van 1941 vaak door mijn vader vertellen. Telkens weer had hij tranen in de ogen toen hij met vuur beschreef hoe Achiel Buysse voor het tweede jaar

na elkaar won, nu in een groepje van zeven voor Gustaaf Van Overloop en Odiel Van Den Meersschaut.

Voor de volgende oorlogsedities van de Ronde was het wat verder fietsen voor mijn vader. Om strategische redenen werd de aankomst nu verplaatst naar het Gentse Kuipke. Dit omdat de Duitsers het niet vertrouwden dat er een hoop pottenkijkers langs het Wetterse station (een belangrijke strategische locatie) liep.

Op 6 april 1942 fietste Briek Schotte zich de legende in als winnaar voor Georges Claes en Robert Van Eenaeme. Op 19 april 1943 was Achiel Buysse er opnieuw aan het feest met zijn derde zege in vier jaar tijd voor Albert Sercu (vader van Patrick) en Kamiel Beeckman.

Ook over de laatste oorlogseditie van de Ronde op 2 april 1944 kon mijn vader lyrisch uit de hoek komen. Hij zag met eigen ogen Rik Van Steenbergen de ouverture van een fantastische carrière afleveren. Van Steenbergen, nog geen 20 en al Belgisch kampioen, won er zijn eerste grote wedstrijd voor de onvermijdelijke Briek Schotte en Jef Moerenhout. Een geaccidenteerde zege, want Georges Claes viel net voor het binnenrijden van de piste en Van Steenbergen kon door een handig uitwijkmaneuver zijn medevluchters autoritair kloppen.

Wanneer ik nu beelden van die eerste zege van Rik I zie, word ik automatisch nostalgisch. Ik kan me zo indenken hoe mijn vader als tiener daar ergens tussen de massa stond te juichen terwijl intussen de bestofte en rijkelijk van krullen voorzien Van Steenbergen in extase zijn bloemen in ontvangst nam.

Onnodig te zeggen dat Rik, amper twee jaar ouder dan mijn vader en dus een generatiegenoot, het grote idool van zijn jonge jaren werd...

Ik beschouw het als een van de mooiste momenten van mijn leven dat ik later, véél later, mijn vader aan Rik heb kunnen voorstellen. Het gebeurde op een sportavond ergens te velde, waar ik het genoeg had om als auteur samen met Rik in een panel te zitten. Van Steenbergen was met zijn sappige anekdotes de ster van deze bonte avond, en trok nadien heel wat tijd uit om – voor de zoveelste keer – met de toeschouwers te verbroederen. Ik was – ook al ben ik normaal gezien intussen immuun geworden voor vedetten – toch even ‘starstruck’ toen ik mijn vader doorheen de dikke rijen toeschouwers naar voor loodste en aan Van Steenbergen introduceerde als een van zijn supporters van het eerste uur.

Rik reageerde ogenschijnlijk oprecht geïnteresseerd.

“Echt? Leuk om dat te horen!”

De spontane handdruk die hij uit eigen beweging inzette deed mijn vader letterlijk naar adem happen. En pa, normaal erg timide, begon toen ineens te vertellen, over de koersen in de oorlog, over die eerste Rondezege van Rik en wat dat toen betekende voor de mensen.

Rik aanhoorde de lofbetuigingen met oprechte, niet-geveinsde aandacht en knikte. Voor één keer luisterde hij, zonder zelf te praten. Mijn vader was zeker tien minuten aan het woord, de andere wachtenden negerend maar niemand die het aandurfde om hem aan de mouw te trekken.

Voor mij was het een magisch moment. Ik zag het vuur in de ogen van mijn vader oplichten en merkte hoe ook Rik duidelijk geëmotioneerd was.

En er volgde een tweede, nog intensere handdruk. Ik heb mijn vader, denk ik, nooit gelukkiger gezien.

Een jaar later greep de Ronde terug naar Wetteren als aankomstplaats. De editie van 1945 vond in de nasleep van de oorlog pas op 10 juni plaats. Op de vertrouwde stek aan het station wurmde mijn vader (dan bijna 20 jaar) zich opnieuw tussen de toeschouwers om mee te juichen voor de zege van Sylvain Grysolle voor Albert Sercu en Jef Moerenhout, twee mannen die in deze jaren een vooraanstaande rol in de Ronde vervulden.

Robert Janssens

Koers in de oorlogsjaren

Ik maakte, hoewel ik amper vier of vijf was, de laatste oorlogsjaren heel bewust mee. Ze waren natuurlijk ook, laat mij zeggen, ongewoon, zelfs voor een kind dat amper wist wat... gewoon was. Ik herinner mij nog veel uit die nare, wat zeg ik, verschrikkelijke tijd, met als absoluut dieptepunt de V1- of V2-bombardementen op Antwerpen, waar ik toen in een gezin met ouders en nog twee zussen en een derde op komst woonde. In het aangrenzende Borgerhout, Sergeyssestraat 45 om precies te zijn.

Het sterkste beeld is datgene, dat mij terugbrengt naar de dag waarop zo'n eerste bom op de stad viel, in de Schilderstraat, leerde ik later. Het moet, denk ik, in de loop van de namiddag geweest zijn. Ik zat met mijn vader in de woonkamer, vooraan in ons huis. Misschien was er wel alarm geweest, want het rolluik was neergelaten. En bij een – zo zit het toch in mijn geest – schaars brandende lamp was mijn vader mijn vinger-nagels aan het knippen. Normaal zal dat wel de taak van mijn moeder – toch ook zoals bij Stefaan een Julia zeker – geweest zijn, maar die was er niet omdat ze in... Brussel (wit) brood was gaan kopen. Geloven of niet. Op de trein terug vernam ze, bij elke halte, dat er iets verschrikkelijks gebeurd was in 'haar' Antwerpen en waarschijnlijk klonk het almaar

dramatischer naargelang ze het eindpunt van haar zonderlinge trip naderde.

Eens thuis verzamelde ze haar kroost (twee dochters, nog een-tje in de buik plus een zoon) en trok onmiddellijk opnieuw naar het station, om in Brussel niet naar brood maar naar veiligheid te zoeken. Bij haar schoonzus, in Evere woonachtig. Vader zou nog thuisblijven.

Ik ben er zeker van dat dit wel zonderlinge verhaal klopt, omdat het, na de oorlog, meer dan eens bij familiebijeenkomsten verteld werd. Met mogelijk alleen een beetje overdrijving er bovenop.

Hoe goed ik mij nog dingen uit die tijd herinner, ik heb er geen weet van dat er bij ons over koersen en coureurs gesproken werd. Wist ik veel dat er een Van Steenberghe, een Kint of een Schotte rondreed? Dat er ondanks alle beperkingen toch een Ronde van Vlaanderen georganiseerd werd. Geen woord daarover zit nog in mijn geheugen en blijkbaar werd er in de familie nooit over sport gesproken, over welke ook. Dat zou veranderen toen ik groter werd en ongeveer alles wou beoefenen wat er op de kalender kwam.

Uit de oorlogsperiode hoorde ik later, toen ik al journalist was, de sterke verhalen van bijvoorbeeld Rik Van Steenberghe of Brik Schotte, die ik tijdens en na mijn carrière als vrienden ben blijven koesteren. Ik weet dus dat Van Steenberghe als eens in 'de Vlaanders' ging logeren, omdat hij daar gemakkelijker aan... vlees kon geraken dan in de eigen Kempen. En dat Brik Schotte vond dat je het met een 'belegde stute' (lees

boterham) ook kon klaren. Het grote probleem voor de renners van toen zat... rond hun wielen. Het was immers rap duidelijk dat er, wegens schaarste aan het noodzakelijke materiaal, snel een tekort op de bandenmarkt ontstond. En die banden (of tubes) daardoor bijzonder duur werden, zodanig dat bepaalde coureurs zich die aankoop niet konden veroorloven. Ik hoorde ook waaien dat de Belgische bond twee stellen banden per jaar aan de profrenners schonk. Of aan een schappelijke prijs verkocht.

De sterkste verhalen kreeg ik – zij het mondjesmaat – van Emile Masson junior, een Luikse toprenner die later journalist bij ‘Les Sports’ was en met wie ik tweemaal de Ronde van Frankrijk (als reporter wel te verstaan) volgde. Masson won al Parijs-Roubaix in 1939 (mijn geboortejaar) en na de oorlog de marathon Bordeaux-Parijs om op de koop toe nog twee keer Belgisch kampioen te worden. Die laatste triomfen waren des te merkwaardiger gezien hij tijdens de oorlog niet had kunnen trainen en ook niet ‘in de koers’ verscheen, gewoon omdat hij als krijgsgevangene moeilijke dagen, weken en maanden in Duitsland sleet. En daar zeker en vast niet zo fit van terugkwam.

Masson moet zich daar, in dat kamp waar hij verbleef, bijzonder heldhaftig gedragen hebben, vooral tegenover zijn Poolse medegevangenen, die er in de meerderheid waren. Want op latere leeftijd (Masson overleed in 2011 en was toen 95 jaar oud) werd hij door de Poolse regering nog bedacht met de

hoogste onderscheiding die in dat land voor helden van alle soorten voorzien is.

Emile Masson werd niet beschouwd als de aangenaamste collega in het peloton van wielersportjournalisten. Hij was nogal stuurs en gesloten van karakter. En bijzonder discreet over zijn leven in de oorlogsjaren. Ik moest soms heel erg aandringen om een en ander te vernemen, maar net omdat hij af en toe toch eens toegaf aan mijn gezonde nieuwsgierigheid, ging ik die man anders inschatten en houd ik toch de beste gevoelens over aan de tweemaal een maand (in de Tour) die ik met hem doorbracht. Elke dag van 's morgens tot 's avonds en af en toe ook eens 's nachts als we de hotelkamer moesten delen. Wat in die tijd (jaren zestig) gebruikelijk was, ook voor journalisten.

Ik zei al dat ik – hoewel daarvoor thuis niet de minste aanleiding gegeven werd – op jonge leeftijd grote interesse kreeg voor sport, voor alle sporten, die ik allemaal wel eens wilde proberen: voetbal (uiteraard), korfbal (populair in het Antwerpse), baseball (idem), hardlopen. Koersen was daar nog niet bij, omdat ik blijkbaar niet snel aan een fiets geraakt ben, wat natuurlijk noodzakelijk is om wielrenner te worden. Of dat tenminste te willen.

Aandacht voor de wielersport kreeg ik dankzij de krant, mijn zussen en de... kauwgum. Vader en moeder waren toen geabonneerd op de sinds lang niet meer bestaande Antwerpse Volksgazet en daarin verschenen grote verslagen over de koers, de klassiekers en de Ronde van Frankrijk. Begrijpelijk:

van in de late jaren '40 stond er een echte Antwerpse topvedette op, de kleine maar intussen nog altijd als legendarisch beschouwde Stan Ockers. Die werd immens populair, niet alleen door zijn schitterende prestaties (in de Tour bijvoorbeeld en ook in het door hem gewonnen wereldkampioenschap van 1955 in het Italiaanse Frascati) maar ook omdat hij ondanks eer en roem zo benaderbaar bleef voor de gewone man, die 'met de pet'. Stan hield een brasserie open in de buurt van het Centraal Station van Antwerpen en voerde daar elke zondag waarop hij thuis was, een bijzonder nummertje op. Stipt om elf uur verscheen hij dan in die grote (en volle) zaal, deed de volledige ronde, schudde iedereen de hand en... verdween weer door dezelfde deur. Opnieuw een streepje bij op de graadmeter van zijn al geciteerde populariteit. Ik heb die informatie niet uit tweede hand, ik maakte het zelf mee, met mijn vader, als die bij 'de Stan' zijn zondags aperitiefje ging drinken. Of neen, dat zei men niet, men dronk geen aperitief, men dronk een Martini.

Zelfs mijn zussen - die amper wisten dat er twee wielen in een fiets staken - manifesteerden de grootste belangstelling voor 'Stanneke', niet omdat hij zo sterk koerste, zo'n schitterende uitslagen behaalde, wel omdat hij toch "zo'n schoon ventje was!" Omdat ze op zondagvoormiddag nooit meegingen met pa naar de brasserie aan het Centraal Station, zagen ze dat 'schoon ventje' alleen op foto's, uit de krant en... op de kaartjes, die in de pakjes kauwgum zaten. Ik knipte in die tijd alles wat mij interesseerde uit de krant, inbegrepen artikels

over de koersen met foto's van de coureurs. Om telkens weer te moeten lachen met dat ene beeld, waarop bleek hoe groot de neus van de Zwitserse kampioen Ferdi Kübler wel was, Kübler die aan dat lichaamsdeel na zijn actieve loopbaan nog wel een centje verdiend heeft. Een verzekeringsmaatschappij zette zijn kop op een affiche, waarop hun polissen aangeprezen werd aan mensen... “die er een neus voor hebben!”

Bij de bevrijding leerden de Amerikanen ons kauwgum kennen en die kwam rap op onze markt. Met als stimulans voor de verkoop prentjes van coureurs. Ik verzamelde die, omdat het mij interesseerde en ook omdat ik zo met mijn zussen nog een aangenaam spelletje kon spelen, wat we later ook deden met beelden van filmsterren bijvoorbeeld. In die competitie genaamd “wie is de mooiste coureur van het land”, kwam haast onveranderlijk Stan Ockers als laureaat uit de bus. Ik koos even onveranderlijk voor Brik Schotte, die natuurlijk geen schijn van kans maakte. Brik had nu niet bepaald het voorkomen van een playboy, maar ik had de grootste bewondering voor hem en uitte dat, voor ik over die man kon en mocht schrijven, door hem onveranderlijk naast Stan Ockers te plaatsen, in een schoonheidswedstrijd dan nog wel. Hierbij merkte u al op dat ik Brik en niet Briek schrijf. Hij verkoos die afkorting van zijn voornaam (Albéric) en zette die destijds ook op de bel van zijn woning in Kortrijk. “Je moet weten”, zei hij me ooit eens, “je moet weten dat ik op bepaalde dagen tot duizend handtekeningen moest zetten en dan maakt één lettertje meer of minder wel een verschil”.

En om nog eens terug te komen op die prentjes bij de kauwgum, dit leuk detail, om af te sluiten dan. Heel in het begin van mijn loopbaan als journalist (aanvang in 1960), kreeg ik de opdracht van ik weet niet meer wie om... tekstjes te maken over coureurs, tekstjes bestemd voor de achterkant van die prentjes. Ik kreeg daar 600 frank voor (15 euro) en dat was toen behoorlijk wat geld.

Robert Janssens

Kaartende kampioen

Als ik af en toe eens terugblik op mijn 44 jaar lange loopbaan als wieljournalist, dan stel ik met veel genoegen vast dat ik met bepaalde kampioenen bijzonder fijne relaties heb opgebouwd, om die na hun actieve loopbaan soms verder te kunnen en mogen onderhouden. Waarbij ik het niet wil hebben over Eddy Merckx, met wie ik het eveneens heel goed deed, maar ja, die man was en is niet gemaakt om mensen te mishagen. Ik denk nu, wat betreft die geciteerde fijne relaties, in de eerste plaats aan Rik Van Steenbergen, over wie ik als coureur en in de eerste helft van de jaren zestig toch nog veel heb kunnen schrijven, zelfs dat ik een van mijn eerste grote interviews met hem mocht maken.

Dat gebeurde zeer tot mijn verbazing in een redelijk goor café, links naast het Antwerpse Sportpaleis en op de hoek gelegen, waar twee honden bij herhaling aan het blaffen gingen en de grote kampioen zat te kaarten, met heel wat geld zomaar op het tafeltje verspreid. Het gebeurde niet bepaald in de meest serene stilte, zodat ik niet altijd begreep wat hij mij als antwoorden op mijn vragen te bieden had.

Rik Van Steenbergen is, na een lange loopbaan en na zijn indrukwekkend afscheid in het Antwerpse Sportpaleis én in dat van Brussel, voor een bepaalde tijd uit de beweging

verdwenen. Hij was, ook door dat kaarten voor veel poen, in slecht gezelschap verzeild geraakt en werd bovendien betrapt bij het transport van een pakje drugs, wat hem dicht bij een gevangenisstraf bracht. Via allerlei invloeden ontsnapte hij daaraan, om dan toch terug in de wielwereld te verschijnen, een eerste keer als een van de blikvangers op de 'Nacht van de Naastenliefde', een extra gebeurtenis in de toen nog zo succesrijke zesdaagse van Antwerpen. Voor die 'Nacht', waarin showvedetten en ex-kampioenen in diverse nummers aantraden, bleven wel 10 tot 15.000 mensen tot twee/drie uur in de tribunes en langs de piste hangen.

Ik zat, laat op die avond want net voor zijn optreden, nog samen met Rik in een ander café aan de ingang van het Sportpaleis en had hem nooit zo zenuwachtig gezien, hij die altijd en in alle omstandigheden de wel bekende Kempense rust uitstraalde. Maar nu was hij zo gestresseerd, omdat hij absoluut niet wist hoe het publiek zou reageren op die 'frats' met het pak opium in de wagen. Hij had zich echter niet zo druk hoeven te maken. Want toen hij een uurtje later toch nog eens in koerskledij en voor een wedstrijdje onder gewezen kampioenen voor die duizenden mensen verscheen, werd hij op een staande ovatie ontvangen.

In heel die periode dat hij van de (wiel)wereld verdwenen scheen, heb ik hem toch nog één keer gezien. Of beter gezegd, ben ik hem eenmaal gaan opzoeken. Het gerucht deed namelijk de ronde dat hij in het Antwerpse een kroeg had geopend,

een kroeg waar niet bepaald het meest elitaire publiek op afkwam.

Ik had Rik in zijn laatste jaren dat hij koerste nog veel ontmoet, veel met hem gepraat en hij bleek zowaar blij mij nog eens terug te zien. Om met een grapje zijn café (of de klandizie ervan) te definiëren:

“Hier zit een paar honderd jaar ‘bak’ (lees gevangenis) samen”, monkelde hij met de nog immer guitige glimlach op het gelaat.

Toen hij, weer wat later, terugkeerde naar de koerswereld, stelde hij vast dat daarin niet zo heel veel mensen meer rondliepen die hij kende, met mij was dat wel het geval en zo groeiden we finaal zelfs als echte vrienden verder naar elkaar toe. Ik heb met hem nog heerlijke momenten beleefd. Rik was een heuse animator, die zich bijvoorbeeld (deels gespeeld, deels oprecht) zoveel jaren later nog spectaculair boos kon maken over de vermeende combines om hem een bepaalde koers te doen verliezen. Of over zijn rivaliteit met voornaamgenoot Van Looy.

Rik I - zoals hij genoemd werd - heb ik maar één keer echt kwaad op mij geweten. Ik stelde hem op een bepaalde dag voor om het destijds ophefmakend tv-gesprek tussen hemzelf, de tweede Rik en Eddy Merckx nog eens over te doen, voor de krant dan. Zijn weigering was categoriek: “met Van Looy? Neen, neen en nog eens neen.”

“Want ik kan zijn sm... nog gewoon niet meer zien”, zo klonk het alvorens hij de telefoon even brutaal in de haak smet.

Korte tijd daarna heeft hij mij weer gebeld om zich te verontschuldigen.